Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2024/2280

10.10.2024

RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2024/2280

z dne 11. aprila 2024

s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni za proračunsko leto 2022

EVROPSKI PARLAMENT,

— ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni za proračunsko leto 2022,

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju mnenja Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0109/2024),

A. ker je iz izkaza prihodkov in odhodkov ([1]) Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni (v nadaljnjem besedilu: center) razvidno, da je njegov končni proračun v proračunskem letu 2022 znašal 99 872 000 EUR, kar je bilo 40,59 % manj kot leta 2021 zaradi sprememb nepovratnih sredstev Evropskega organa za pripravljenost in odzivanje na izredne zdravstvene razmere (organ HERA); ker proračun centra izvira predvsem iz proračuna Unije;

B. ker je Računsko sodišče v poročilu o zaključnem računu centra za proračunsko leto 2022 (v nadaljnjem besedilu: poročilo Računskega sodišča) navedlo, da je prejelo razumno zagotovilo o zanesljivosti računovodskih izkazov centra ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij, kar zadeva prihodke; ker je Računsko sodišče revidiralo štiri sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev v skupni vrednosti 7,9 milijona EUR in ugotovilo, da so trije vključevali DDV v vrednosti 0,6 milijona EUR (8,1 %) med upravičene stroške; ker so upravičenci opravljali dejavnosti kot javni organi, in zato DDV v skladu s členom 186(4), drugi pododstavek, točka (c), finančne uredbe ni upravičen strošek; ker ocenjeni skupni znesek neskladnih odhodkov na podlagi stopnje in zneska DDV, ugotovljenega v zgoraj opisanem vzorcu, predstavlja 2,8 % skupnih odobritev plačil, ki so bile na voljo v letu 2022, kar presega prag pomembnosti, določen za revizijo, in je bilo zato podano mnenje s pridržkom o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z računovodskimi izkazi centra; ker je Računsko sodišče, razen za zgoraj omenjena neskladja, prišlo do zaključka, da so prihodki in plačila v zvezi z računovodskimi izkazi za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2022, v vseh pomembnih pogledih zakoniti in pravilni;

C. ker v zvezi s sektorjem javnih naročil centra za leto 2022 niso bile sporočene nobene težave, zaradi katerih bi bili potrebni popravni ukrepi, in ker ni tekočih ali zapadlih popravnih ukrepov iz revizij in ocen iz prejšnjih let;

Upravljanje proračuna in finančno poslovodenje

1. z zadovoljstvom ugotavlja, da je stopnja izvrševanja odobritev za prevzem obveznosti zaradi proračunskega spremljanja v proračunskem letu 2022 znašala 98,86 %, kar je bilo 0,49 % več kot leta 2021; ugotavlja, da je stopnja izvrševanja plačil v tekočem letu znašala 73,61 %, kar je bilo 9,53 % več kot leto prej;

2. poziva Komisijo, naj centru dodeli potrebna sredstva, da bo mogoče izpolniti cilje strategije za obdobje 2021–2027 in začeti izvajati revidirani mandat centra v skladu z Uredbo (EU) 2022/2370 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]);

Uspešnost

3. opozarja, da je naloga centra opredeljevanje in ocenjevanje sedanjih in nastajajočih groženj zdravju ljudi zaradi nalezljivih bolezni, ter obveščanje o njih; in da dejavnosti centra zajemajo naslednjih šest področij: spremljanje, pripravljenost na izbruhe, podpora pri odzivanju, znanstveno svetovanje, mikrobiološki nadzor ter usposabljanje in komuniciranje na področju javnega zdravja;

([1]) UL C 38, 31.1.2023, str. 24.
([2]) Uredba (EU) 2022/2370 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. novembra 2022 o spremembi Uredbe (ES) št. 851/2004 o ustanovitvi Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni (UL L 314, 6.12.2022, str. 1).

4. ugotavlja, da je center realiziral 89 % izložkov, načrtovanih v enotnem programskem dokumentu za obdobje 2022–2024; ugotavlja, da je bilo 8 % načrtovanih izložkov preloženih, 3 % pa so bili do konca leta odloženi ali preklicani; ugotavlja, da je bila večina odloženih izložkov oziroma izložkov, ki so zamujali, odvisna od sprejetja in objave revidiranega mandata centra, kar se je zgodilo ob koncu leta 2022; poziva center, naj analizira odložene izložke in organu za podelitev razrešnice poroča o svojem načrtu za njihovo uresničitev;

5. ugotavlja, da je center vse leto 2022 že tretje leto zapored izvajal načrt za izredne razmere v javnem zdravju v odziv na pandemijo covida-19, ki se je nadaljevala; ugotavlja, da se je junija stopnja po načrtu za izredne razmere v javnem zdravju postopoma znižala z ravni 2 (akutna faza) na raven 1 (faza vzdrževanja); meni, da je center skozi celotno obdobje pandemije deloval hitro in učinkovito; meni, da bi lahko center odigral pomembnejšo vlogo pri oblikovanju evropske agende za odzivanje na krize za prihodnost;

6. ugotavlja, da je center po ruski agresiji v Ukrajini in pritoku beguncev, ki bežijo iz države, sodeloval z organi petih držav, ki obkrožajo Ukrajino, pri čemer se je na podlagi ugotovljenih potreb tehnično in operativno odzival v okviru svojih pristojnosti; ugotavlja, da se je v drugi polovici leta pozornost preusmerila z operativnega odziva na bolj srednje in dolgoročne ter strateške ukrepe odzivanja, strokovnjaki centra pa so bili napoteni na Poljsko in Romunijo v podporo nacionalnim organom in Svetovni zdravstveni organizaciji, ki so pomagali razseljenemu ukrajinskemu prebivalstvu;

7. ugotavlja, da je center spomladi in poleti 2022 hkrati podpiral tri tekoče načrte za izredne razmere v javnem zdravju, in sicer za covid-19, opičje kože in hepatitis neznanega izvora pri otrocih; z zadovoljstvom ugotavlja, da je bila ta izkušnja za center edinstvena, saj je postavila na preizkušnjo meje njegovih zmogljivosti za pripravo ocen tveganja in smernic za več zdravstvenih groženj;

8. pozdravlja načine, na katere center izvaja svoj okrepljeni mandat, ki je začel veljati decembra 2022, pa tudi program za preoblikovanja Aspire (predvidevanje, podpora, priprava, obveščanje, odzivanje in krepitev vloge), ki je bil razvit za pomoč pri izvajanju;

Povečanje učinkovitosti

9. opozarja, da je pomembno dodatno digitalizirati notranje delovanje in upravljanje centra, pa tudi pospešiti digitalizacijo postopkov; poudarja, da mora biti center na tem področju še naprej proaktiven, da bi na vsak način preprečili digitalno vrzel med agencijami; vendar opozarja, da je treba sprejeti vse potrebne varnostne ukrepe, da bi preprečili vsako tveganje za spletno varnost obdelanih informacij, in vztraja, da je treba okrepiti ukrepe proti kibernetskim napadom ali poskusom infiltracije, ki izvirajo zlasti tistim iz Rusije ali Kitajske;

10. pozdravlja, da si je center še naprej prizadeval za povečanje učinkovitosti z uvedbo novih metodologij, vključno z avtomatizacijo podpore in operativnimi postopki; ugotavlja, da so bili med letom s pomočjo elektronskih delovnih postopkov avtomatizirani štirje novi upravni postopki, uvedena pa je bila tudi nova stroškovno učinkovita rešitev za elektronsko platformo za delovne postopke, ki je nadomestila K2; ugotavlja, da celovita analiza uporabe elektronskih delovnih postopkov že kaže, da jih je veliko število uporabnikov sprejelo in da so znatno skrajšali čas obdelave, saj so odpravili nepotrebne korake, hkrati pa zagotovili skladnost z zakonodajo;

Kadrovska politika

11. ugotavlja, da je bilo 31. decembra 2022 po kadrovskem načrtu v centru zaposlenih 215 začasnih uslužbencev, odobrenih v proračunu Unije (v primerjavi z 208 odobrenimi delovnimi mesti v letu 2021); ugotavlja tudi, da je poleg tega za center v letu 2022 delalo 112 pogodbenih uslužbencev in 5 napotenih nacionalnih strokovnjakov;

12. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da zastopanost spolov v vodstvu centra na višji in srednji ravni ni uravnotežena, saj so štirje od šestih članov (66,67 %) moški; je seznanjen z zastopanostjo spolov med vsemi zaposlenimi v centru in da je 198 od 331 zaposlenih (60 %) žensk, 133 od 331 (40 %) pa moških; pozdravlja, da center trenutno sprejema listino o raznolikosti in vključevanju, ki bo začela veljati do zadnjega četrtletja 2023; opozarja, kako pomembno je zagotoviti uravnoteženo zastopanost spolov, in poziva center, naj ta vidik v prihodnje upošteva pri zaposlovanju novih uslužbencev ter imenovanjih v višjem in srednjem vodstvu; poziva Komisijo in države članice, naj se pri imenovanju svojih kandidatov za člane upravnega odbora centra zavedajo pomena uravnotežene zastopanosti spolov;

13. izraža zaskrbljenost zaradi geografske uravnoteženosti v višjem in srednjem vodstvu centra; prosi center, naj o tem poroča organu za podelitev razrešnice;

14. ugotavlja, da je bil prvi osnutek „strategije za ljudi“ pripravljen leta 2022 ter da je ta namenjena usmerjanju posodobitve in konsolidacije služb centra za upravljanje človeških virov; poleg tega ugotavlja, da so bili leta 2022 zaključeni posamezni strateški projekti, kot sta orodje za e-zaposlovanje in spletni program uvajanja, medtem ko se drugi še izvajajo; poziva center, naj organu za podelitev razrešnice poroča o morebitnem napredku v zvezi s tem; ugotavlja, da je center dodatno okrepil podporo učenju in razvoju zaposlenih s povečanjem nadomestila za individualno usposabljanje in olajšanjem dostopa zaposlenih do platform za e-učenje (EU Learn, LinkedIn Learning in virtualna akademija centra);

15. ugotavlja, da je center uvedel politiko za zaščito človekovega dostojanstva ter preprečevanje psihičnega in spolnega nadlegovanja, prav tako pa sodeluje pri medagencijski projektni skupini zaupnih svetovalcev; z zanimanjem pričakuje njihovo poročilo in priporočila; ugotavlja, da v letu 2022 ni bilo prijavljenih primerov nadlegovanja, in spodbuja center, naj tudi v prihodnje oblikuje in izvaja dejavnosti za preprečevanje teh primerov;

16. ugotavlja, da so bila v letu 2022 zapolnjena dodatna delovna mesta, ki so bila dodeljena centru po razširitvi njegovega mandata; poudarja, da je treba dodajanje novih nalog in naraščajočo delovno obremenitev pospremiti z ustreznim povečanjem osebja in sredstev za center ter da pomanjkanje zaposlenih pomeni velik pritisk na neprekinjeno delovanje centra in ogroža kakovost njegovega dela;

17. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se mandata centra in organa HERA prekrivata, ter poziva k zmanjšanju podvajanja prizadevanj obeh subjektov in jasni razdelitvi nalog;

Preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov ter preglednost

18. ugotavlja, da je center še naprej izvajal in krepil svojo politiko neodvisnosti za osebe, ki niso del osebja, in uslužbence; ugotavlja, da je v centru v letu 2022 manjkal majhen odstotek izjav o interesih; ugotavlja tudi, da so vsi zunanji strokovnjaki, s katerimi so bila opravljena posvetovanja med pripravo hitrih ocen tveganja, svoje izjave o interesih podali pred objavo; ugotavlja, da so vsi člani upravnega odbora in svetovalnega foruma, ki so se udeležili sestankov in tako prispevali k razpravam, predložili veljavno letno izjavo o interesih ter da so svoje letne izjave izpolnili direktor in vodje oddelkov, pa tudi 99 % zunanjih strokovnjakov, ki so se udeležili sestankov centra, na katerih je bilo treba preveriti nasprotje interesov;

19. poziva center, naj zagotovi, da bodo vsi člani upravnega odbora, člani svetovalnega foruma in njihovi namestniki ustrezno predložili zahtevane letne izjave o interesih; poziva ga tudi, naj zagotovi, da bodo pri vseh njegovih dejavnostih sodelovali ustrezni strokovnjaki in da se bo ohranila visoka raven skladnosti s pravili o nasprotju interesov;

20. ugotavlja, da politika neodvisnosti centra za osebe, ki niso zaposlene v centru, določa postopek za ugotavljanje in preprečevanje morebitnih nasprotij interesov; ugotavlja, da to v bistvu vključuje zbiranje izjav o interesih v posebnih okoliščinah, na primer, ko se pripravlja znanstveni prispevek, ki jih nato oceni uslužbenec centra, odgovoren za ustrezno dejavnost, ob podpori uradnika centra za zagotavljanje skladnosti s predpisi; ugotavlja, da v letu 2022 ni bil prijavljen noben dejanski primer nasprotja interesov;

21. ugotavlja, da je bil notranji postopek za sestanke centra s poslovnimi organizacijami, dejavnimi na področju njegovega mandata, oblikovan leta 2022 in da se je začel formalno izvajati januarja 2023; ugotavlja tudi, da center v letu 2022 takih sestankov ni imel;

22. priznava prepoznavnost, ki jo je center razvil med pandemijo; meni, da je mogoče še bolj povečati prepoznavnost v medijih, na internetu in v družbenih medijih, da bi državljane Unije seznanili z delom centra;

23. poziva center, naj zagotovi popolno preglednost pri objavljanju znanstvenih študij in okrepi svojo zmogljivost za zunanje obveščanje širše javnosti, tako da bodo vse ključne informacije, zlasti v zvezi z izrednimi razmerami v javnem zdravju, na voljo v vseh uradnih jezikih Unije in da bodo lahko dostopne in razumljive državljanom Unije;

Notranje kontrole

24. opozarja na mnenje Računskega sodišča s pridržkom o zakonitosti in pravilnosti plačil zaradi vključitve DDV med upravičene stroške v okviru sporazumov o nepovratnih sredstvih, katerih upravičenci, ki opravljajo dejavnosti kot javni organi, predstavljajo 2,8 % sredstev za plačila, ki so bila na voljo v letu 2022; opozarja, da bi center moral nepovratna sredstva upravljati skladno z veljavnimi pravili, zlasti glede povračila DDV upravičencem, ki so javni organi;

25. ugotavlja, da center vsaj enkrat letno oceni učinkovitost sistema notranje kontrole tako, da oceni izvajanje okvira notranje kontrole, vključno z izvajanjem opredeljenih kazalnikov glavnih pomanjkljivosti, ki jih je ugotovil sam center ali o katerih poročajo drugi, vključno s službo za notranjo revizijo in Računskim sodiščem; ugotavlja tudi, da so bile v letu 2022 uvedene številne izboljšave okvira notranje kontrole, kot so izboljšana strategija kontrole, vključno z novimi kazalniki, izboljšan katalog informacijskih sredstev in razvoj nove politike notranjega komuniciranja;

Druge pripombe

26. pozdravlja, da je center želel biti v letu 2023 registriran v sistemu EMAS in da načrtuje projekt za izravnavo CO_2 (izvajati naj bi se začel v prvem četrtletju 2024), ki bo vključeval ukrepe za izračun vpliva CO_2 in kako ga čim bolj zmanjšati; ugotavlja, da bodo posebni cilji del izvajanja sistema EMAS, ki se bo začelo leta 2024;

27. pozdravlja, da je center v letu 2022 še bolj razširil uporabo elektronskih orodij v postopkih javnega naročanja; ugotavlja, da center zdaj uporablja orodje Komisije za upravljanje javnih naročil (PPMT) za registracijo in objavo vseh postopkov javnega naročanja, vključno s predhodnim preverjanjem pred objavo; ugotavlja, da je sistem PPMT povezan z orodjem eTendering, kjer se obravnavajo objava ter vprašanja in odgovori med objavo; ugotavlja še, da center uporablja tudi notranje orodje za delovne postopke eWorkflow za nakupe na podlagi okvirnih pogodb in pregled pred začetkom izvajanja;

28. pozdravlja dejstvo, da je splošno zadovoljstvo deležnikov z delom centra v letu 2022 doseglo 86 %;

29. sporoča, da so druge ugotovitve horizontalne narave, ki spremljajo sklep o razrešnici, zbrane v resoluciji z dne 11. aprila 2024 ([3]) o uspešnosti, finančnem poslovodenju in nadzoru agencij.

([3]) Sprejeta besedila, P9_TA(2024)0280.